Vlaams Parlement

663 (2015-2016) – Nr. 2
ingediend op 22 maart 2016 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Joris Poschet

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met de Euromediterrane luchtvaartovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de Regering van de Staat Israël, anderzijds, ondertekend in Luxemburg op 10 juni 2013

verzendcode: BUI

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Ann Soete, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

663 (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn 4
   1.1. Inhoud 4
   1.2. Procedureverloop 4
2. Bespreking 5
3. Stemmingen 6
   3.1. Artikelsgewijze stemming 6
   3.2. Stemming over het geheel 6

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed besprak op 15 maart 2016 het ontwerp van decreet houdende instemming met de Euromediterrane luchtvaartovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de Regering van de Staat Israël, anderzijds, ondertekend in Luxemburg op 10 juni 2013.

1. Toelichting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Minister *Ben Weyts* zegt dat het sluiten van Euromediterrane luchtvaartovereenkomsten tot de prioriteiten van de Europese Unie (EU) behoort. Dat wordt gezien als een belangrijke schakel in de ontwikkeling van het Europese nabuurschapsbeleid (ENB). In december 2004 keurden de EU en Israël een gezamenlijk actieplan goed om in het kader van de ENB Israëls ambitie om zich verder te integreren in de Europese politieke en economische structuren te ondersteunen. In dat actieplan wordt prioriteit verleend aan versterkte samenwerking in de burgerluchtvaart.

In 2008 kreeg de Europese Commissie een mandaat om onderhandelingen te starten met Israël voor het sluiten van een Euromediterrane luchtvaartovereenkomst. Na acht onderhandelingsronden werd in 2012 een akkoord bereikt. Op 20 december 2012 nam de Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie een besluit aan inzake de ondertekening en de voorlopige toepassing van de overeenkomst.

1.1. Inhoud

De doelstellingen van de overeenkomst zijn:
- de geleidelijke wederzijdse openstelling van de markten voor wat de toegang tot routes en capaciteit betreft;
- de Israëlische luchtvaartwetgeving in overeenstemming brengen met die van de EU inzake veiligheid, beveiliging en luchtverkeersbeheer;
- het bevorderen van de luchtdiensten op basis van mededinging tussen luchtvaartmaatschappijen;
- de non-discriminatie en gelijke kansen voor alle marktdeelnemers, gebaseerd op de beginselen van de EU-verdragen.

Al in 2007 hebben experts zich gebogen over de mogelijke voordelen van dergelijke overeenkomst. Specialisten hebben toen in een rapport voor de Commissie berekend dat een Euromediterrane luchtvaartovereenkomst tussen de EU en Israël voor de consumenten per jaar tot 96 miljoen euro aan meerwaarde zou opleveren.

1.2. Procedureverloop

Het gaat hier over een aangelegenheid waarvoor zowel de federale overheid als de gewesten bevoegd zijn. De luchtvaartovereenkomst met Israël werd op 10 juni 2013 in Luxemburg ondertekend. Het voorontwerp van decreet is in 2013 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) bracht op 7 februari 2014 advies 2014/3 uit over deze Euromediterrane luchtvaartovereenkomst. De SARiV is van oordeel dat deze en andere luchtvervoersovereenkomsten kansen creëren op economisch vlak door de opening van diverse markten en de totstandbrenging van een eerlijker speelveld tussen luchtvaartmaatschappijen en de bevordering van investeringsmogelijkheden. De SARiV stelt voorts nog dat Israël, de belangrijkste luchtvaartmarkt in het Midden-Oosten voor de EU, daarnaast nog groeipotentieel heeft op het vlak van toerisme. De Raad is van oordeel dat een correcte territoriale toepassing in overeenstemming met het

Europees en internationaal recht een belangrijk aandachtspunt vormt voor de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst. In de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 10 december 2012 over het vredesproces in het Midden-Oosten wordt aangegeven dat "in alle overeenkomsten tussen de Staat Israël en de Europese Unie ondubbelzinnig en uitdrukkelijk moet zijn vermeld dat deze niet van toepassing zijn op de door Israël in 1967 bezette gebieden.".

De Raad van State bracht advies uit op 24 maart 2014 en formuleerde twee opmerkingen. Met betrekking tot de wijziging van de bijlagen bij de voorliggende overeenkomst, stelde de Raad van State dat het ontwerp van decreet moet worden aangevuld met een bepaling die de regering verplicht om aan het parlement de wijzigingen mee te delen binnen een vastgestelde termijn. De Raad van State wijst er ook op dat latere wijzigingen van de bijlagen van de luchtvaartovereenkomst in het Belgisch Staatsblad moeten worden bekendgemaakt. Het ontwerp van decreet werd in die zin aangepast.

Voorts wordt volgens de Raad van State met de voorlopige toepassing vooruitgelopen op de instemming met het verdrag door het Vlaams Parlement. Die voorlopige toepassing wordt bij de goedkeuring vanzelfsprekend vervangen door de effectieve inwerkingtreding.

2. Bespreking

Tine Soens merkt op dat er enige onduidelijkheid is over het toepassingsgebied van deze overeenkomst. De definitie van territorium is vrij onduidelijk en in een overeenkomst met Israël is waakzaamheid dienaangaande nochtans geboden. Vallen de bezette Palestijnse gebieden al dan niet onder deze overeenkomst?

In de Kamer werd deze overeenkomst reeds besproken en ook daar werd de kwestie van het territorium te berde gebracht. Daar werd gevraagd om juridisch advies in te winnen dienaangaande. De minister verwees bij zijn toelichting naar de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken, maar in de overeenkomst zelf wordt niet expliciet vermeld dat de bezette Palestijnse gebieden niet onder het toepassingsgebied vallen.

Joris Poschet sluit zich hierbij aan. De minister heeft erop gewezen dat op federaal niveau duidelijk is gesteld dat het bij alle overeenkomsten tussen Israël en de Europese Unie gaat over de territoria van voor 1967, en dus niet om de door Israël in 1967 bezette gebieden. Het is echter niet volledig duidelijk of er over het begrip territorium ook een gemeenschappelijk gedragen interpretatie bestaat bij de beide verdragspartijen.

Minister *Ben Weyts* zegt dat hij alleen kan verwijzen naar de breed gedragen verduidelijking die de Raad Buitenlandse Zaken in zijn conclusies van 10 december 2012 heeft gebracht. Daarin wordt vermeld dat de overeenkomsten niet van toepassing zijn op de door Israël in 1967 bezette gebieden. Dat geldt voor alle verdragen die door de EU met Israël worden gesloten en laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Voorts beklemtoont de minister nogmaals dat het in de voorliggende overeenkomst over de burgerluchtvaart gaat.

Tine Soens zegt hierop dat het niet is omdat deze interpretatie breed gedragen wordt binnen de EU, dat ook Israël daarmee akkoord gaat. Zolang daarover geen duidelijkheid bestaat, zal sp.a zich bij de stemming over dit ontwerp van decreet onthouden.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met de Euromediterrane luchtvaartovereenkomst tussen de Europese Unie, enerzijds, en de Regering van de Staat Israël, anderzijds, ondertekend in Luxemburg op 10 juni 2013, wordt eveneens aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Güler TURAN,
waarnemend voorzitter

Joris POSCHET,
verslaggever